

Nova Pravda

GLASILO NARODNO-SOCIJALISTIČNE STRANKE.

Uredništvo:

Ljubljana, Stari trg št. 19. Telefon št. 359.

Izhaja tedensko

Posamezna številka velja 1 krono

Upravništvo: Ljubljana, Gradšče 7, levo. T. 77.

Naročnina: Mesečno 4 K. Inzerati po dogovoru.

Nekaj besed k novemu letu.

Z današnjim številom končamo prvi letnik „Nove Pravde“. Ob tej priložnosti hočemo k našim čitateljem, naročnikom in somišljenikom izpregovoriti nekaj besed, ne toliko o ravno kar končanem, kot o bodočem letniku, nekoliko resnih in iskrenih besed vsemu našemu delavnemu ljudstvu.

„Nova Pravda“ je smatrala za svojo glavno nalogo gojiti neodvisno politično kritiko, razbijati stare socijalistične nazore, prevzete iz tujine, da bi na ta način pripravljala pri nas miselno podlago za novo, moderno in našim razmeram odgovarjajoče gibanje delavnega ljudstva. Nova Pravda pa se ni omejila samo na kritiziranje, kot to delajo listi, ki so si začrtali podobno nalogo. Zavedala se je, da ljudstvo opusti stare blodnje le tedaj, ako dobi nekaj novega in boljšega in zato je „Nova Pravda“ prišla istočasno s kritiko tudi pozitivnim naukom in dejstvenim programom, ki je našim čitateljem dovolj poznan. „Nova Pravda“ se je čitala in pojavile so se posledice. V kratkem času je zbrala okoli sebe močne vrste enakomislečih. Toda šele sedaj nastaja za njo njena prava zgodovinska naloga, ko tok časa sam deluje v njenih smernicah.

Naše, kakor tudi svetovno socijalistično in delavsko gibanje se nahaja v političnem in miselnem razpadu. Po celem svetu in po celi naši državi divja v vsaki delavnici, v vsaki tovarni boj med različnimi smermi in sicer s tako ostrino, kot je svet ne pomni. In v tej zmešnjavi in neredu zgublja delavno ljudstvo vero v stare voditelje in njihova stara gesla. Hitreje kot smo se nadejali, se ruši poslopje, postavljeno na marxizmu. In hitreje, kot si mnogi od nas mislijo, bo delavno ljudstvo spoznalo, da so osnove in nazori, katere propagiramo in gojimo v „Novi Pravdi“, edino izhodišče iz zmešnjave, v katero je zašel naš in svetovni socijalizem.

Ravno sedaj mora naš list z podvojeno silo poučevati in svetiti med zaslepljenimi in zapeljanimi vrstami jugoslovanskega delavnega ljudstva,

odkrivati in napadati stare napake in kazati nove ceste. Ravno sedaj v dnevnih odločilnega boja nastaja za naš list naloga vstvarjati in voditi naše delavno ljudstvo po novih poteh k boljši bodočnosti. Iz tega vzroka se bo „Nova Pravda“ v svojem bodočem letniku posebno ozirala na nadaljno poglobitev in izkristaliziranje narodno - socijalističnih nauk in že so pripravljena dela, ki bodo na popularen in kar najbolj zanimiv način, z nepopitnimi dokazi, podprtimi z celo zgodovino, oyrigla celo vrsto napak površnega socijalističnega naziranja, ki je zapeljal naše ljudstvo na pot boljše življenja in komunizma. Obenem pa bo „Nova Pravda“ brezobzirno zasledovala nezdruve razmere v naši državi in nadaljevala svoj boj za reformo naše državne ureditve in za obrano naše demokracije, katero ogroža brezvestnost in materijalizem vladajočih strank in izrabljanje jugoslovanskega proletarijata v prevratna stremjenja.

Za uspešno izpeljavo tega programa pa je potrebno, da se bo „Nova Pravda“ od strani čitateljev in somišljenikov kar najbolj podpirala in da vsi, ki soglašajo z njenimi smernicami in njenim dalekosežnim programom store vse, kar je v njihovih močeh, da se „Nova Pravda“ kar najbolj razširi. Ravno tako kot uredništvo, morajo tudi naši somišljeniki izpolniti svojo dolžno službo za ideje, za katere se naš list bojuje. Samo tako bo „Nova Pravda“ mogla v polni meri vršiti in dovršiti svoje poslanstvo, samo tako bodo njene ideje zmagale v miselnem preporu jugoslovanskega delavnega ljudstva, ki vstaja iz sedanje boleste svoje krize.

Zato kličemo našim naročnikom, čitateljem, somišljenikom, zato kličemo vsemu delavskemu ljudstvu: **potrudite se, da se „Nova Pravda“ v bodočem letniku razširi v najširše vrste našega delavnega ljudstva. Razširjajte jo in zahtevajte jo v vseh javnih lokalih. Agitirajte neumorno za nove naročnike in uspeh našega in Vašega dela bo boljša bodočnost našega delavnega ljudstva.**

Kaj hočemo?

Z predavanj tov. Z. Fakina o narodnem socijalizmu.

Naprosili ste me, da bi Vam podrobneje razložil narodno - socijalistično idejo. Ako bi hotel razložiti celokupni naš program, potem bi se snov komaj dala strniti v eno samo predavanje in zato sem primoran omejiti se na one glavne smernice našega hotenja, po katerih se naš narodni socijalizem loči od naziranja ostalih socijalističnih strank. Iz mojih izvajanj se boste sami lahko prepričali, da naše stranke ni morda povzročilo kako umetno uprizorjeno gibanje, še manj pa osebni oziri, temveč, da je nastala iz nujne potrebe našega narodno čutečega ljudstva, ki stremi za socijalističnimi ideali, pa je uvidelo, da jih po zastarelih marksističnih geslih nikdar dosegle ne bode.

Narodni socijalizem pri nas ni nobena novost, čeprav marsikdo, ki ni o zgodovini našega političnega življenja

poučen, misli, da propagiramo mi narodni socijalisti popolnoma nove, doselej nepoznane ideje. V bistvu so zastopali naš sedanji program in ga v praksi tudi izvrševale vse bivše napredne delavske organizacije, predvsem NDO v Trstu in pozneje NSZ v Ljubljani. Ze takrat je prihajal v naše vrste br. Klofač, voditelj čeških narodnih socijalistov in politična stranka bi se gotovo ustanovila že nekaj let prej, da ni to zabranila vojska in avstrijska vlada, ki je vse naše organizacije razpustila.

Dasi v prvih početkih našega gibanja še ni obstojal nikak jasno začrtan političen program, vendar so bile dane že vse osnove narodno - socijalističnega, sedaj izkristaliziranega programa. Ze takrat smo se borili proti brezmišlno prejemanju tujih gesel in tujih metod in že takrat smo odklanjali pokorščino in tribute tujim socialističnim centrom. Ze takrat smo

Shodi Narodno-socijalistične stranke se vrše

v ponedeljek 3. jan. v Celju v veliki dvorani Narodnega doma.

V torek 4. januarja v Ptuj.

V sredo 5. januarja v Mariboru v veliki dvorani Narodnega doma.

Poročata narodni poslanec tov. Deržič o političnem položaju in tov. Fakin o programu NSS.

Somišljeniki: Udeležile se polnoštevilno naših shodov in agitirajte med svojimi tovariši za čimvečjo udeležbo.

se — skoro bi rekel instinktivno — borili za ustanovitev svojega lastnega socijalizma, ki bi nas družil z ostalimi slovanskimi socijalisti v močni slovanski socijalistični vzajemnosti. Ze takrat smo skušali združiti — in to se nam je posrečilo — v boju za resnične interese delavskega ljudstva, priprosto delavstvo z inteligenco in tako naše gibanje poglobiti, tako glede ideje same, kot tudi razumevanja iste.

Vsi ti znaki so še danes značilni za naše gibanje in njegove smernice. Da se naše ideje niso preživele, to vidimo na širjenju naših vrst, na čim dalje večji poglobitvi naše ideje. Nikdar se ni toliko kupčevalo s socijalizmom kot danes. Pod krinko socijaldemokratske delavske politike se krijejo tisoči protinarodni in protidržavni elementi, medtem ko komunistični voditelji zavajajo delavstvo z neizpolnjivimi obljubami v čimda je večje nezadovoljnost in delamrznost in z nepremišljenimi, večinoma političnimi stavkami izpodjedajo tla državn. gospodarstvu in povečujejo s tem bedo, ki zadene v prvi vrsti zopet le delavstvo. In kakor smo vedno nastopili proti izrabljanju vere v klerikalno - politične in izrabljanju narodnosti v velekapitalistične svrhe — ravnotako bomo vedno nastopali proti breznačajnosti, nepoštenosti in površnosti socijalističnih strank, ki socializmu več škodujejo, kot koristijo, ker dajejo s svojim postopanjem nasprotnikom v roke vsako možno orožje obenem pa pri delavstvu samem diskreditirajo socijalistično misel. Pri tem nas ne bo popolnoma nič oviralo, če bodo kričali na nas, da smo priveski meščansko - kapitalističnih strank, kot nas ni oviralo v našem delovanju niti kričanje klerikalcev (Večerni list), da smo priveski liberalcev, niti nesramno podtikanje teh zadnjih, da smo zvezani s klerikalci.

Ne bom delal našim političnim nasprotnikom moralnih pridig, ker moja naloga je, da Vam razložim, ka-

ko pot črta narodni socijalizem k resitvi perečih političnih in socijalnih vprašanj, pri katerih razsojanju tava-jo ostale stranke sem in tja, stalno primorane sklepati kompromise in pljuvati na svoj lastni program.

Večkrat sem že slišal trditev, da je naša demokracija vse prej kot demokracija, da pri nas demokracije takorekoč ni. Zakaj to še vprašujete. Vzroki so enostavni. Pri nas se ne smatra demokracija za državno ureditev, kjer naj vlada enakopravnost, pravičnost in spoštovanje zakonov, pri nas se pod besedo demokracija ne pojmuje organizacije vseh narodovih sil v svrhu čimvečjega napredka in dosege čimvečjega ljudskega blagostanja, temveč se smatra ravno tako, kot vero, narodnost in socijalizem tudi demokracijo le za privlačno idejo v dosego politične moči. Samo poglejmo v delovanje našega bivšega narodnega predstavnštva. Po vsaki vladni krizi se je vnel najprej ogaben boj med strankami, nato boj za ministrke stolčke v strankah samih, nato pa je prišlo na vrsto razdeljevanje korit pri javnih uradih, centralah in komisijah itd. — po političnem ključu. Strankina pripadnost je odločevala — usposobljenost, značajst — postranska stvar.

Cele kronike bi se dalo napisati o tem, kako se je in kolikrat tekom zadnjih dveh let grešlo proti vsemu pravu, zakonu, enakopravnosti in državljanski svobodi in če se je narod pri zadnjih volitvah v toliki meri odrekal starim strankam vkljub vsem njihovim milij. sredstvom, je to znak, da ta narod hrepeni po resnični demokraciji, da pa so mu njegovi dosedanji voditelji dali mesto demokracije tiranijo in korupcio. jZalibog je pa še velik del našega naroda tako zaslepljen, da tega še ni spregledal. Da spregleda v doglednem času, to je delo naše in bo uspeh našega dela.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Jugoslovanskim viničarjem.

Vaš stan je še edini, ki vkljub svoji mnogobrojnosti še ni organiziran, čemur je posledica, da se vaše razmere niti za las niso zboljšale, čeprav je vino v cenah tako poskočilo, kakor noben drug proizvod v državi. Vaše delo ni bilo nikdar tako plačano, kakor bi vsaj približno moralo biti plačano, to pa radi tega, ker so bili in so vaši gospodarji — veleposestniki, organizirani v takih strankah, ki nikdar niso primerno zastopale vašega stanu poklicanih oblastih. Ko so se bližale volitve, tedaj so prišli tudi med vas lju-

dje, ki so apelirali na vašo narodnost. Ali pa govorili, kaj narodnost, mednarodnost je prava pot, ki vas bode privedla naboljše stališče. V zadnjem času pa so prišli celo taki, ki so vam rekli: „kaj narodnost in mednarodnost, komunizem vas bode rešil. Brenčali so toliko časa okoli vas, da s bile volitve končane, sedaj pa so pozabili na vas in vi, nadalje tisti reveži, kot ste bili pre dvolitvami, raztreseni in neorganizirani.

Ker se v vsaki državi kaj doseže, le če vsi zahtevajo, a prav čisto nič-

sar, če zahteva posameznik, je vaša prva in sveta dolžnost, da se organizirate, ker organizirani boste tvorili skupino, ki bo imela svoje poslance in ki bo v stanu z zahtevami stopiti pred svoje gospodarje, ki bodo tem združenim zahtevam ugoditi morali in mogli.

Kako to doseči?! — Mi smo tako srečni, da imamo, kakor vsi drugi narodi tudi mi svojo lastno državo. Kdo na nam pa zapoveduje v ti državi? Vendar mi sami, ker kar so vredni drugi narodi, smo vredni tudi mi, ki imamo iste pravice do lastne države in udobnega življenja, kakor vsi drugi narodi na svetu, ki niso na čisto nič drugačen način ustvarjeni kakor mi Slovenci in sploh Jugoslavlani. Smo država, katero tvori jugoslovanski narod in v kateri hočemo biti sami svoji gospodarji in hočemo o našem življenju v ti naši hiši sami odločevati. Organizirati se moramo čisto na novo in sicer na narodni podlagi. Internacijonalizem, katerega je gojila prej socialdemokratska stranka je ob izbruhu svetovne vojne izginil, ker ni bil v stanu človeško klanje preprečiti, a za nas je pa popolnoma izgubil vsak pomen, z dnevom, ko smo postali svobodni jugoslovanski državljani.

Svetovna vojna je pa ustvarila tudi komunizem ali rečeno, ljudi, ki bi hoteli drugače živeti na račun onega, ki marljivo dela za svoj obstanek in če to ne bi šlo z lepa, pa s klanjem in morenjem lastnih bratov kakor nam to kažejo razmere v Rusiji. Kaj nam preostaja toraj drugega, kakor vstopiti v Narodno socialistično stranko, pod katere okriljem naj se zbere vse, kar od poštenega dela živi in se zaveda, da je slovenskega rodu. Človek, ki ni ponosen na svoj jezik in narod iz katerega je izšel, ni vreden svobode v lastni državi, hočemo pošteno delati in tudi toliko zaslužiti, da bomo lahko pošteno živeli. V to svrhu pa se moramo organizirati, da pridemo do svojih pravic, do zemlje, katero smo do sedaj za tujca obdelovali in da odbijemo vsak napad na obstoj naše države, pa naj pride od strani med nami nepotrebne internacijonalizma ali pa razbojniškega komunizma.

Začnimo z organizacijo takoj, da bomo že pri bodočih volitvah v državni zbor, ki morda niso več tako daleč, stali kakor en mož pod okriljem „Narodno socij. stranke“ in s tem dosegli to, kar nam do danes še nobena stranka dati ni mogla, to je da se bo naše stališče v toliko zboljšalo, da bomo tudi mi enkrat živeli kakor se poštenemu človeku, ki dela od ranega jutra do poznega večera, živeti spodobi. Organizirajte se povsod, v vsakem kraju. Pogovorite se in vprašajte za svet najbližje učitelje, ki

vam bodo radi pomagali, ali se pa obrnite naravnost na podružnico NSS v Mariboru, v Ptuj, Celju ali pa v Slovenjem Gradcu, odkoder boste dobili takoj potrebna navodila in tiskovine. Narodno socijalna stranka naj bo v naši državi mati vsem slojem, ki si svoj vsakdanji kruh na ta ali na oni način pošteno služijo, a pri vsem tem ne pozabijo, da jih je rodila slovenska mati in so ponosni na to, da so jugoslovanski državljani. Svoje pravice v lastni hiši si bomo izvajali sami brez intrigriranja ljudi, ki so materin jezik prodali za počen groš in dosegli bomo blagostanje brez prelivanja bratske krvi.

Pismo iz Prage.

(K situaciji.)

Poraja se nov svet in njegovo nastajanje ne more biti končano v nekoliko tednih ali mesecih, kot pri najprimitivnejših življenskih stvorih. V naši človeški moči pa je, da porodne bolesti kolikor mogoče skrajšamo in da dosežemo, da bodo prešle naravno in brez komplikacij. — Gotovo ste o tem poučeni, mili jugoslovanski bratje, da preživlja naš češkoslovaški narod v zadnjih tednih težke krize. Prva je bila takozvana nacionalistično šovinistična, vsed katere je padel kot žrtev Čeh — prostovoljec v Pragi, pri čemur je bilo tudi mnogo ranjenih sedaj pa zahteva boljševiško besnenje nove žrtve čeških ljudi. — Godi se to za buržuazijske vlade, uradniške ali intelligenčne, kakor se pri nas rado reče. Socijalistične vlade doseda še nismo imeli, ali takoj moram pripomniti, da dokler je v naši „vsenarodni“ vladi sedelo sedem ministrov socijalistov in pozneje v koalicijski vladi devet socijalističnih ministrov, niso prelili Čehi niti kapljice krvi v bratomornem boju, čeprav so v življenju naroda stopili že bolj kritični momenti, kakor sedaj.

Ne smemo se bati priznati resnice. Odgovorimo za to, kar se godi in kar se bo še godilo, smatram našo buržuazijo in njihove priveske. Dokler so bili socijalisti v vladi, je delovala naša bogata buržuazija tako demokratska kot klerikalna proti socijalistom z najpodlejšimi sredstvi. Republikansko svobodo so izrabljali ti zastrupljevalci javnega mnenja v to, da so brizgali svoj strup ne samo na socijalistične ministre, temveč tudi na duševne voditelje današnje zgodovine. Buržuazija je po načrtu izpodkopavala državno avtoriteto, da bi mogla v kalnem ribariti.

Brez ničvrednosti naše buržuazije ne bi bilo pri nas danes niti boljševikov, niti nacionalnih izgredev, — ne bilo bi pri nas krvoprelitja. Češki narodni socijalisti se trudijo razumeti

in premisliti današnje dobo. V boju smo se rodili in bojevali smo se do sedaj predvsem proti zunanemu neprijatelju. Toda delo, ki smo ga izvršili je manjše, kot delo, ki nas čaka. Je to boj z notranjim neprijateljem h kateremu se moramo pripraviti in ga zmagovito izvesti.

Narod pomenja za nas naravno stopnjo organizacije človeške družbe, višjo obliko rodbine. Kakor smo se povzpeli v ljubezni od rodbine k narodu, smatramo za naš najbližji cilj upostaviti organizacijsko obliko plemensko sorodnih narodov, v našem slučaju slovanske organizacije, potom katere hočemo doseči bratstvo vsega človeštva. Hočemo pravično ureditev človeške družbe na podlagi pravosti po medsebojnem sporazumu.

V Pragi 12. dec. 1920.

Kamil Černý.

Rude Drole:

Pomen strokovne organizacije.

Kaj je strokovna organizacija? Strokovna organizacija je zveza delavskega položaja. Če si hoče pa delavstvo res priboriti boljše življenske pogoje mora stopiti v boj proti kapitalizmu. Pred kakimi sto leti je bil industrijski delavec še v pravem pomenu besede suženj. Z razvojem industrije so se pričele mase izkoriščane sloja silno širiti, kar je imelo za posledico, da je prišel proletarijat do velike moči. Delavske razmere so bile v tistih časih zelo mizerne, plače so bile tako nizke, da se je mogel delavec s težavo preživeti. Delavni čas je trajal od 12 do 14 ur dnevno, poleg tega so vpregali v nočno delo mladoletne in ženske. Delati so morali otroci pod 8 let stari, stanovanja so bila v slabem stanju in niso odgovarjala zdravstvenim zahtevam. V slučaju bolezni ali brezposelnosti so bili delavci brez vsake podpore in navezani le na beračenje ali tatvino.

Delavstvo je sprevidelo, da v takih neznosnih razmerah proletarijat hira in da ima isto pravico do življenja, kakor gospodar. Posamezni obrati so pričeli zbirati od vsakega posameznika majhne zneske, katere so uporabili začetkom za bolniške podpore za obbolele člane dotičnega obrata. Pozneje so se te organizacije prelevile v nekakšne bojne organizacije izkoriščancev. Zahtevali so višje plače, izboljšanje razmer v delavnicah in stanovanjih. V slučaju, da bi podjetnik ne ugodil zahtevam organizacije, so grozili s stavko. Tako so se polagoma začela razvijati in oblikovati strokovne organizacije, kakršne imamo danes.

Glavni namen strokovnih organizacij je, da poskrbe delavcem pravič-

ne mezde, to je: pravično odškodnino za prodano delavsko silo. Bojuje se te organizacije tudi za skrajšanje delavnega časa in dosegli so, da se je skrajšal delavni čas od 14 na 8 ur, na Angleškem celo na 7 ur dnevno. Ker je podjetniku mnogo lažje na tem, da ima kolikor mogoče malo izdatkov, je pustil delavnice zanemarjati tako, da ne odgovarjajo higijeničnim potrebam. Strokovne organizacije imajo torej tudi nalogo, da posredujejo pri podjetniku, da skrbi za snaženje, za dobro ventilacijo in za zavarovanje nevarnih strojev. Prepovedali so nočno delo ženskam in mladoletnim, otrokom izpod 12 l. pa sploh delo po delavnicah. Upeljalo se je zavarovanje zoper bolezni, nezgode in starostno zavarovanje. Strokovne organizacije posameznih obratov so se pozneje združile v velike zveze. Takšno obliko ima danes strokovna organizacija — Narodno socijalna zveza.

Rudarska stavka.

Pod predsedstvom g. rudarskega glavarja Strgarja so se začela v torek popoldne ob vsi v knjižnici dvorani vladne palače v Ljubljani pagajanja za sporazum med Trboveljsko premogokopno družbo in stavkujočimi rudarskimi delavci. Družbo sta zastopala gg. ravnatelj Skubic in inž. Šuklje, Savez rd. radnika gg. Petakovič in Hlebec, Nar. soc. zvezo g. Fakin. Radniško komoro g. Milušević.

Rud. glavar Strgar je v otvoritvenem govoru začrtal potek dosedanjih neuspešnih pogajanj, nakaž je g. Petakovič v daljših izvajanjih zagovarjal delavske zahteve, očital vladi pristranost in neiskrenost v njenem posredovanju ter opozarjal na veliko razliko v plačah rudarjev državnih rudnikov in onih v rboveljskem revirju. Povdarjal je, da mora vlada vsekakor priznati trboveljskim rudarjem iste pravice kakor jih je priznala nastavljenecem v državnih rudnikih, zlasti v Velenju.

Razvila se je dolga, živahna debata v katero so posegli med drugimi gg. Strgar, Skubic, Šuklje, Ribnikar, dvorni svetnik Pirnat, Fakin, Hlebec, Petakovič. Sprva se je zdelo da bodo ostala tudi ta pogajanja brezuspešna tekem debate pa se je opazilo bistveno zblizanje. Zlasti delavski zastopniki so šli v svojem popuščanju jako daleč, ko niso več vztrajali na svojih prvotnih zahtevah ampak izjavili, da so zadovoljili, ako se izenačijo njihove plače z onimi, ki jih imamo rudarji v državnem rudniku v Velenju. Izjednačijo naj se minimalne plače in trboveljski rudarji vrhu tega odškodujejo za diferenco, ki jo morajo za preživljanje plačevati

Pravila izobraževalnega društva „Bratstvo“.

I. Ime, in sedež, delokrog in namen društva:

a) Ime društva: Izobraževalno društvo „Bratstvo“; b) sedež društva je Ljubljana; c) Delokrog društva je Slovenija; d) Namen društva je izobraževati člane.

2. Sredstva v dosego tega namena so:

a) Predavanja v svrhu izpopolnitve izobrazbe članov; b) Ustanavljanje čitalnic in knjižnic; c) Prirrejanje poljudnih zabav in izletov; d) Gojenje glazbe, petja, dramatike in športa.

3.) Člani društva so:

a) Redni; b) Podporni; c) Ustanovni; d) Gojenci.

Kot gojenci se lahko javijo člani brez razlike spola, stari vsaj 14 let. Plačajo vpisnino 1 K in mesečni prispevek 50 vin.

Redni član postane lahko vsak jugoslovanski državljani brez razlike spola star 18 let, kateri plača vpisnino 1 K in se zaveže plačevati mesečni prispevek, katerega določi občni zbor

z večino glasov. Podporni član je lahko vsak, kateri plača letnih 10 K.

Ustanovnik postane, kdor plača enkrat 50 K.

4. Pravico voliti in voljen biti imajo samo redni člani. Podporni in ustanovni člani imajo pravico na občnih zborih staviti predloge in nasvete.

Vsak član ima pravico uporabljati in posluževati se društvenih institucij, udeleževati se društvenih prireditelj in občnih zborov.

5.) Vsi člani so dolžni z dostojnim vedenjem varovati čast društva, pridobivati novih članov, udeleževati se društvenih prireditelj in plačevati določene prispevke.

6.) Član neha biti: a) Kdor prostovoljno odstopi; b) Ne plača tri mesece prispevkov; c) Katerega odbor radi društvu škodljivega vedenja izključi.

Izključen član se lahko pritoži na občni zbor.

7.) Redni občni zbor se skliče vsako leto januarja ali februarja meseca, izredni pa na željo odbora ali tretjine članov. Za občni zbor je potrebna ena četrtina članov.

V slučaju, da se ne snide dovoljno število članov, se vrši pol ure kasneje občni zbor ob vsakem številu članov. Sklepa se z večino glasov, za spremembo pravil in razpust društva je potrebna dvetretinska večina navzočih članov.

Kraj in čas občnega zbora naznači odbor vsaj 8 dni prej v časopisih, ki jih določa odbor.

8.) Občni zbor izvoli za nastopno leto odbor in 3 pregledovalce računov, odobri ali odkloni poročila odstopivšega odbora, sklepa o izpremembi pravil in določa mesečni prispevek.

9.) Pravico zastopati društvo na zunaj ima predsednik, podpredsednik ali tajnik v denarnih zadevah pa blagajnik.

Število odborniških mest znaša 5 do 9, sorazmerno s številom članov; število namestnikov naj ne presega števila 4. Takoj po izvolitvi se društveni odbor sledeče konstituira: predsednik, podpredsednik, tajnik, blagajnik, ostali so odborniki. Odbor je sklepčen, ako je navzoča večina odbornikov. Odločuje se z nadpolovično večino navzočih odbornikov. Odbor se sestane enkrat na mesec. Odbor sprejema in izklju-

čuje člane in razpravlja o tekočih društvenih zadevah.

10.) V svrhu v točki 2.) navedenih smotrov se ustanovljajo v okviru društva odseki. Načelnike volijo člani odsekov iz svoje srede in so člani odbora.

11.) Društvena razsodišča se sestanejo v slučaju sporov med člani. Vsaka stranka imenuje dva zastopnika, ti volijo izmed društvenih članov predsednika, kateri odločuje v slučaju enakosti glasov. Proti odločitvi društvenega razsodišča ni preziva.

12.) V slučaju razpusta društva določi občni zbor z dvetretjinsko večino navzočih članov komu naj pripada društveno premoženje. V slučaju oblastvenega razpusta društva pripade društveno premoženje Narodni - socijalni Zvezi v Ljubljani.

13.) Društvo ustanavlja podružnice širom Slovenije, katere se imenujejo istotako „Bratstvo“ s pristavkom krajevnega imena.

14.) Podružnice vežejo z osrednjim društvom enotni cilji in skupna pravila. Podružnice poslujejo sicer samostojno, vendar so vezane na sklepe in direktive osrednjega društva.

več kakor Veleničani, ki dobivajo potrebnine po zelo nizki ceni iz komzuma.

G. Skubic je izjavil, da se ne more izreči o delavskih zahtevah, dokler se ne pouči natančno o mezdnem sistemu velenjskega rudnika. Povdarjal pa je da bo moral iti vsak povišek plač na račun premogovne cene, čemur so delavski zastopniki ugovarjali dokazujoč, da more družba vsled velikega dobička zvišati plače tudi pri današnjih cenah.

Posebna komisija bo na podlagi knjig ugotovila gmotni položaj velenjskega delavstva in predložila svoje ugotovitve kot podlago nadaljnim pogajanjem. Prihodna seja se je vršila v četrtek popoldne in bomo o njenem poteku poročali v prihodnji številki.

Politične vesti.

Kompetenca.

Vlada ni kompetentna, da bi prisilila trboveljsko premogokopno družbo k ugoditvi upravičenih zahtev delavstva. Kompetentna pa je z bajoneti prisiliti delavstvo, da bi se militarizirano moralo pustiti izkoriščati od tujerodnih kapitalistov. Žalibog resnično!

Pijavke krvi trpinov.

Gospodinja postajne restavracije v Grosuplem je neka večkratna milijonarka M. K., vdova brez otrok; z restavracijo ima mesečno 25 tisoč kron čistega dobička. Ker je izšla prošlo leto neka ministrska naredba, da se morajo taki obrati oddati invalidom ali vmirovljenim vdovam, bi moralo to ravnanjstvo drž. železnic v Zagrebu vpoštevati. Toda to še ni vse; v tej restavraciji se vršijo prav pogosto tudi posvetovanja o prestavljanju žel. uslužbencev. Pri teh ima glavno besedo natakariča C. in glasoviti asistent K. et Comp. C. je prišla l. 1915 v Grosuplje brez denarja in siromašno oblačena, sedaj pa ima neštete tisočake. Tako si je nakupila pred dnevi 2 obleki na Dunaju, ki stanejo 30.000 kron. — Nujno potrebno bi bilo, da se te pijavke odstrani iz restavracije in odda obrt stradajočim vdovam, invalidom ali upravičenim družinam, ki stradajo z otroci vred, namesto, da si že bogate pijavke polnijo žepe. Kje si demokratska pravica!?

D'Annunzio se je vdal.

„Corriere della Sera“ javlja iz Opatije: D'Annunzio je danes vladno oblast predal reškemu občinskemu svetu.

Komunistični izgredi v Tuzlanskem okraju.

V tuzlanskem okraju je nekaj komunistov odšlo v vasi, da bi hujskali kmete k ustaji. Takoj za njimi so bile odposlane orožniške patrulje. Oddelek orožništva je imel s komunisti krvav spopad pri čemur se je izkazalo da so bili komunisti oboroženi s puškami in mitraljezi. Ubit je bil en narednik in en podnarednik. V tuzlanski okraj je poslan oddelek vojaštva, da vzpostavi red in mir.

Nikita odklanja apanažo.

V nasprotju z informacijami listov črnogorska vlada v imenu kralja Nikite tudi nadalje odklanja apanažo, ki jo ponuja kralju vlada kraljevine SHS.

Tedenske vesti.

Naročnikom in somišljenikom! Z današnjo številko lista razpošljemo položnice. Obračamo se do vseh naročnikov in somišljenikov s prošnjo, da ostanejo, kakor v preteklem letu, tudi v Novem letu zvesti našemu listu. Somišljeniki! Vaši požrtvovalnosti in neumornemu delu se ima upravištvo zahvaliti, da je moglo zmagovati velikanske težkoče, ki so pretile nam, ki smo si ustanovili list z lastnimi prihranki in si ga vzdrževali tako vztrajno, da lahko s ponosom rečemo:

červavno smo reveži in nujno potrebni gmotnih podpor, vendar se nismo prodali za judežve groše, temveč ostali samostojni in čisti. Da pa nam bo mogoče v doglednem času izdajati dnevnik, prosimo vse dosedanje naročnike, da nam ostanejo zvesti kakor do sedaj, tudi za naprej; somišljenike pa prosimo, da se zavedajo, da bomo le takrat premostili težkoče, ki nam branijo izdajati dnevnik, ako bo veljal izrek, vsi za enega, eden za vse. Opozorjamo vse one, ki so dosedaj dobivali „Novo Pravdo“, ki pa še niso poravnali naročnine, da bomo z drugo številko bodočega letnika ustavili dopušljanje lista vsakemu, kdor ne bi do takrat poravnal naročnine. Naročnina znaša mesečno samo 4 K, celoletno 48 K. Prosimo, pošiljati naročnino za več mesecev skupaj; po možnosti, za celo leto. Delujte na to, da prodre list v najširše kroge našega troimenega naroda in se s tem razširi ideja narodnega socializma med vse sloje, ki mislijo pošteno, narodno in socialistično. Upravništvo.

Čudno! Beri „Naš glas“! Poleg ostalih opravičenih jadikovanj državnih uslužbencev čitaš neprestane pritožbe finančne straže na kojih obupno gmotno stanje opozarjamo naše narodne predstavnike. Čudno, kako hitro so se razblinile one sijajne in nad vse prijazne avdijence raznih deputacij pri gospodih demokratskih ministrskih, kojim je slavo pel gosp. predsednik „Saveza“. Seveda s „Petolizci“ je možakar — stopljen na rep — zacvilil. Pozivljamo tem potom naša narodna poslanca, da z vso energijo in močjopodpreta obupne klice finančne straže!

Po delu jih bomo spoznali! 16. januarja leta 1922 poteče rok vsem onim, ki v svojem srcu ne čuti niti iskric ljubezni do Jugoslovanske države, ki jim nudi do sedaj svobodno in udobno življenje z vsem tem. Proti ti državi bruhajo iz globokega nerazumljivega sovraštva ogenj in žveplo. V prvi vrsti pridejo v tem pogledu v poštev oni ljudje, ki se z železom oklepajo naše države, a s srcem blažene Avstrije. Ker pa želedec v pogledu opcije ne bo smel igrati glavne vloge ampak le srce, smo prepričani, da bodo ti ljudje taki kavalirji in se bodo pobrali sami tja, kamor jih vleče srce in nas s tem rešili njihove prisotnosti in večnega proti državnega hujskanja pod firmo Internacionalizma ali komunizma, ki se v glavnem rekrutira iz te baže ljudi. Od naše vlade pa zahtevamo, da se oprime avstrijskega načina v tem pogledu in nam s tem dokaže že ob početku njenega obstoja, da zasluži ime „jugoslovanska vlada“.

Strossmayerov dan. Veliki biskup Strossmayer rodio se 4. veljače 1815. On je osnivajuci zamašne kulturne ustanove pripravljao oslobodnje i ujedinjenje svih južnih Slavena. On je zapalio sjajne svjetionike, koji na daleko svetle, a na nama je da na njima užežemo na tisuće svetiljaka, pa da ih raznesemo po čitavom našem narodu, da ih unesemo u svako naše i najzabitnije selo, da svuda bude svetlo. „Prosvjetni Savez“ u Zagrebu odlučio je toga dana proslaviti slavnu uspomenu velikoga Prosvjetitelja. Taj dan neka bude „Strossmayerov dan, „Dan prosvjete“. Umoljavamo sva naša društva širom čitave kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, a izvan nje također, da se toga dana bilo kako sžete velikoga muža predavanjem, deklamacijom, pjevanjem, glazbom osnivanjem tečajeva za nepismene, a koje ni to ne može, neka barem sabere neku svotu za „Prosvjetni Savez“, da on uzmogne širiti prosvjetu u sve slojeve našega naroda. Najbolje ćemo se odužiti velikom pokojniku, oko njegov prosvjetni rad nasćavimo, ako dogradimo divnu zgradu naše narodne kulture, ako mu postavimo spomenik u dušama i srcima našima. — Doprinosi se šalju „Prosvjetnom Savezu“, Zagreb, Markov trg 6.

Društvo jugosl. poštih uslužbenec nas je naprosilo za sledečo objavo: Da se onemogoči vsako nesorazumljenje med tovariši čani, opozarjamo, da se tičejo vesti glede razpusta društva poštih in brzójavnih nameščenec v Mariboru neke organizacije poštih slug, kateri je pri rojstvu kumovala socialdemokratsko - kumunistična stranka na Ruški cesti. Zvala bi se naj „Osrednja zveza poštih in državnih nameščenec v Mariboru“. V časnikih čitamo, da se bo to, na popolnoma politični podlagi ustanovljeno društvo, na prihodnji seja razpustilo. Organizacija vseh poštih nameščenec na strogo nepolitični strokovni podlagi, kjer je včlanjeno uradništvo in služabništvo in sicer „Društvo jugoslovanskih poštih uslužbencev v Mariboru“ obstoja in bo obstojalo trdno naprej. Toliko članom in javnosti v pojasnilo. Odbor.

V Pragi je ostalo čez Božič in Novo leto več kot 70 slovenskih dijakov, ker nimajo denarja za drago vožnjo v domovino in so zaradi svojih zamud, prisiljeni študirati s polno paro. Djaki so to za katere naša vseučilišča še nimajo letnikov in stolic. Ti diaki ne bodo božičevali za bogato založenimi mizami v krogu svojih dragih, kot njih srečnejši tovariši iz domačih vseučilišč. Spomnite se jih v teh dnevih z Vašim prispevkom za „Slovensko dijaško zadrugo v Pragi“, na naslov Jadranske banke v Ljubljani, kjer ima organizacija odprt račun. Slovenska dijaška zadruga v Pragi.

Za obrtnike. Gospod profesor H. Podkrajšek je izdal za obrtnike važno knjigo „Pomočniška izkušnja za rokodelske obrte“. Knjižica je izdelana praktično in bo postala neobhodno potrebna za vsakega mojstra, pomočnika in vajenca. Dobiva se v celjski ekspozituri Urada za pospeševanje obrti (Prešernova ulica 3) in stane izvod 12 K 60 v. Zunanji obrtniki oz. pomočniki in vajenci naj naročijo zaradi manjše pošnine po več izvodov skupno, najboljše po svojih organizacijah. Knjige se pošljejo zunanjim po povzetju.

Dopisi.

JSDS in organizacija poštih uslužbencev v Mariboru. Internacionalni rudečkarji videč, da jim primanjkuje tal v nacionalni Jugoslovanski državi, poskušajo na vse načine, kako bi rešili svojo v Jugoslaviji popoluoma nepotrebno stranko. Ker jim nobeden zaveden jugoslovanski državljan, kateremu je le količkaj ležeče na tem, da naša država živi, ne gre na lim, se poslužujejo zvijače. Tako so tudi počeli pri mariborskih poštih uslužbencih z zvijačo, češ, če se organizirate strokovno in pristopite kakor organizacija pod okrilje JSDS boste imeli nebesa že na tem svetu, a če je imel poedin kake pomisleke radi teh obljub, se mu je reklo, da so njegovi tovariši že pristopili in se podpisali za vstop v njih stranko. Ko so pa uslužbeni prišli na sled tem sleparijam, so vsi obrnili zopet hrbet tem tičem, ki bi hoteli tudi v naši državi živeti na račun tretjega. Pa ne bo nič! Internacionalizma se drže danes le še oni, ki se nikakor ne morejo ločiti od korita, iz katerega so leta in leta jedli delavce žulje, medtem, ko se mora delavec boriti še danes za svoje pravice ravnotako, kakor se je bori pred sto in sto leti. Internacionalizem je vrag vzlet ob početku svetovne vojne, a mi Jugoslovani smo ga pokopali z dnem, ko smo postali samostojni državljani v narodni državi.

Kdor v naši državi ni organiziran na narodni podlagi, ni pošten Jugoslovčan, še manj pa se zaveda svojih dolžnosti, kot pripadnik delavskega ljudstva in taki ljudje pri nas ne bodo jedli kruha. Vsled tega tudi priporočamo, da vse organizacije, bodisi stanovske ali strokovne stopijo pod okrilje „Narodno socialne zveže“, ki edina v

naši narodni državi nudi ono, za čemur hrepeni že stoletja naš proletarijat. Imamo vendar enkrat tudi mi Slovenci to srečo, da živimo v državi, katero s ponosom lahko imenujemo svoj dom v katerem hočemo biti sami svoji gospodarji in si sami rezati kruh ob naši bogati mizi brez internacionalnih intrig in komunističnih zločinških nakan. To naj velja vsakemu, ki ima še danes kake pomisleke, in kot zaveden Slovenec in Jugoslovčan ne ve, kam spada.

Narodno socialistična stranka ima svoj izvedljiv program, ki vsebuje vse zahteve našega delavnega ljudstva in ta program bomo na pošten in miren način tudi izvedli tako gotovo, kakor gotovo internacionalni rudečkarji svojega niso izvedli, ker se na brezdomince nikdar nihče oziral ni.

Cestna povodenj v Zagorju. Dolgo časa že prenašamo zanikarnost našega cestnega odbora. Čudim se, da ljudstvo vse to naivno trpi. Vsakdo se povprašuje kam gre denar, katerega dobi cestna uprava za vzdrževanje cest? Cesta pa že več kot pet let ni bila popravljena. Človek bi si predstavljal, da je zagorska cesta strelski jarek. Vsaj domačin, ki pride po dolgih letih zopet v svojo domovino, si bo predstavljal, da je prišel v kak od vojaštva razdejan kraj, kakršnih je danes mnogo po petletni vojni. Kakor sem informiran, je slavni cestni odbor sporočil poverjeništvu za javna dela, da se nahaja zagorska cesta v najlepšem redu. Gospod poverjenik za javna dela naj blagovoli pregledati zagorsko cesto, priporočam mu pa, naj vzame s sebo čoln, da ne utone v zagorskem blatu. Toliko za enkrat, drugič več.

Iz Mežiške doline. „Mežiška dolina je in ostane rudeča“. Tako se repenči neki prav rudeč učitelj iz Mežiške doline pod naslovom „Po plebiscitu“ v „Napreju“ z dne 18. dec. t. l. Ta človek bruhla ogenj in žveplo na vse kar ni rudeče, recite nemčurško. Na vse to ga je nagnal srd, da ni tudi Mežiška dolina pripadla blaženi — Avstriji, za kar je baje tudi on deloval, sodeč po njegovem pisanju, človeka, ki ga je rodila slovenska mati, a se sedaj tega, kot učitelj, sramuje in sili z drugimi nemčurji vred v soc. dem. tabor, katerega zavedni Slovenci trumoma zapuščajo. „Dovolj proletarske krvi je bilo prelite, ne damo jo več.“ kriči sedaj, ko ve, da mu radi vladajoče svobode v naši državi ne bo nihče ničesar storil. Ob izbruhu svetovne vojne pa je ponizno nosil avstrijsko-nemško tornistro in pridno streljal na svojega „brata“ proletarca, ki slučajno ni pripadal k nemški narodnosti, za katero je on tako vnet pod rudečim plaščem, s katerim pa niti on, niti njegovi somišljeniki ne bodo nikdar ogrnili Mežiške doline, še manj pa Jugoslavije za kar bo že poskrbel narodno zavedni proletarijat. Dovolj je vaših internacionalnih fraz s katerimi farbate naše ljudstvo, kateremu razupiti internacionalizem ni prinesel niti toliko, kolikor je za nohtom črnega. Seko imamo lastno državo si bomo jugoslovanski delavci že sami priborili svoje pravice, vi pa lahko greste v Avstrijo, kamor vas tako vleče srce. Če se pa ne bote prav hitro pobrali v „lačnpergarsko“ Avstrijo, se vam pa more dogoditi, da vam bomo mi pomagali in tedaj bo vse kaj drugega rudečega, le Mežiška dolina ne.

Stanovanjski urad v Celju. Nedavno je obelodanila „Jugoslavija“ pod tem naslovom slučaj — žrtev stanovanjske mizerije. Državnemu službencu v... je bilo vsled menjave posesti odpovedano stanovanje. Kar bi isti vkljub prošnji in prizadevanju da se mu nakaže drugo stanovanje moral z celo družino na cesto — je to na njegovo ženo tako vplivalo, da se ji je med obedom omračil um, nakar je morala v Studence. Na tozadevno notico so se oglasili možakarji zavijanj v „Jutru“ in njeni sestrici v „Novi dobi“ češ, mestnemu fizikatu o

tem ni ničesar znanega. Smešno, tem ljudem bi moral človek pečeno kuro na nos prinesiti — da pa se za obupno stanje „malega človeka“ nobeden izmed teh ne zanima, je stara znana resnica.

Nadalje slišiš od raznih srani ostre klice in domnevanja o tukajšnjem stanovanskem uradu. Trdovratno se vzdržuje govorica, da se je prosilec ob času volitev, ki so vrgli kakšen „bakšič“ v volilni fond IDS-urjev obljubili oddati volilno kroglico v 3 škrinjico, takoj nakazalo stanovanje. Tudi obstoja gotova kasta ljudi „celjska žlahta“ se zovejo, ki uga-jajo gotovim članom stanov. komisije. Ti baje v najkrajšem času dobe poljubna stanovanja. Kaj je na teh manipulacijah resnice bo vedel raz-sojati ljudski glas, mi za enkrat bi-lježimo te vesti le kot kronisti. Fakt pa je, da je v našem ljubem Celju

družba, ki je po njih mnenju nedo-takljiva. So gotovi trgovci in odvet-niki itd. — tudi razne nemškutarske korifeje niso izvzete — ki posedu-jejo krasna in obširna stanovanja, katere pa naš „vrli stan. urad“ pardo-nira v vsakem oziru. Ti gospodje kar zarenčijo, če se jim pride do kože, junakom v Prešernovi ulici pa zleze srce v hlače. Da je celjska stanovanj-ska mizerija tako akutna ni čuda. Razni predsedniki, „kandidatje na razpoloženju“ poznajo le gotove lju-di, brezobzirnost in energija je tuja; v frazah in besedah ter raznih raz-pravah po listih so strokovnjaki, na-rede pa nikdar ničesar. Radovedni smo, koliko časa bo belo Celje še tla-čila neznana stanovanjska mora in to po zasluženju mož, ki hočejo nekaj predstavljati.

Vprašanje. Predsednik „Jugo-slovske matice“ kraj. Celje gospod

Sancin je trajno odšel v Maribor. Do-voľujemo si vprašati tukajšnji od-bor, kako je z zadevo. Odborove seje že od pantiveka ni bilo, in če se skliče — evo ti — 2 odbornika, toraj vedno nesklepčna... Žalostno, da se ta važ-na inštitucija tako zanemarija. Se-veda večino odbornikov si oglej in rekel boš: prvo je strankarstvo vse drugo pa postranska stvar.

Gotovim gospodom! Slišijo se odmevi groženj gotovih gospodov, da ne uidejo maščevanju državni na-stavljenci, ki so oddali kroglice za NSS. Dobro, le začnite in slišala bo javnost, kakšna rak-rana tiči pod ab-solutistično krinko laži-demokratiz-ma. — Pa pravijo, da hočejo biti vo-ditelji naroda!

Somišljenikom Celjanom! Na silvestrov večer priredi celjski „So-kol“ veselico v veliki dvorani Narod-nega doma. Pozivljamo tem potom

vse naše pristaše, da se prireditve pol-noštevilno udeleže!

Tamburaši pozor! Celjski odsek izobraževalnega društva „Bratstvo“ snuje tamboraški zbor. Vsi, hočejo sodelovati ter so zmožni tega ali one-ga tambur. glazbila oziroma želijo v tej smeri poduka, naj se zglase ob sredah zvečer med 7 in 8 uro v dru-štvenem prosoru gostilne „Wilson“!

Odbor „Bratstva“.

Slovenjigradec. Krajevna organi-zacija NSS skliče na dan 9. januarja 1921 v gostilni „Narodni dom“ (g. Vrečko) ob 9. uri dopoldan redni letni občni zbor. Sveta dolžnost vseh včla-njenih tovarišev je, da se napoveda-nega občnega zbora gotovo udeleže.

Odbor.

Izdaja konzorcij „Nove Pravde“.

Odgovorni urednik: H. Sever.

Tiska Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Razno drobnarijo, toaletne predmete, stroč-nice in papir za svalčice, potne košare, pletarske izdelke itd. na drobno in debelo

JOSIP MARTINC
veletrgovina z galanterijo
MARIBOR

Franc Brumat
Ljubljana

Vsakovrstno manufakturo

Mestni trg
štev. 25, I. n.

Naročnikom!
Pri naročevanju pošiljajte uprav-ništvu natančen naslov!

IMPORT in EKSPORT
Priporočam cenjenemu občinstvu za-
logo kave, čaja, kakava, čokolade,
pristne domače ječmenove kave.
Prosim za obilen obisk.
Centner Anton, Import in Eksport
Maribor, Vrtna ulica 8.

Priporočamo trdko
Josip Petelinc
Ljubljana, Sv. Petra naslp št. 7
Tovarniška zaloga živalnih strojev za obrtno in rodbinsko rabo ter njih posameznih delov. Potrebščine za kolesarje, šivilje, krojače, čevljarje na veliko in na malo.

Nove prav lično izdelane karte za otroškoigro
„Črni Peter“
se dobe v trgovini Blanca Nemetz, Ljubljana, Mestni trg 8. Cena 10 K.

Vjekoslav Gjurin
brivec
Maribor, Jurčičeva ulica št. 9
se cenjenemu občinstvu najtopleje priporoča v obilen obisk.

Priporočajoč dobro postrežbo, vedno sveže pivo, domača prist-na vina in dobro kuhinjo po zelo znižanih cenah, prosim za obilen obisk
FRANJO STIKLER
Restavracija juž. kol. Maribor.

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da imam v zalogi vedno svežo svinjsko mast in debelo slanino, kakor tudi živè dobro rejene svinje.
Leskovar Franjo
gostilničar in mesar v Pragerskem.

Prva jugoslovanska tovarna poljedelskih strojev.
Stavbno in umetno ključavničarstvo! Livar-ne za železo in kovine! Izdeluje vsakovrstne stroje, poljedeljske in tovarniške, stroje za opekarne, za klobasne tovarne in parne žage. Motorji na bencin in olje.
Popravila vsake vrste in vsakega izdelka strojev!
Kupuje in vzema v račun vsakovrstne stare stroje.
Kislarno varenje v svoji lastni tovarni. Izdeluje v stavbinski obrti: Vsakovrstne štedilnike, ograje, peči, ključavnice, ter vsa v stavbinsko stroko spadajoča dela in izvršuje popravila
Franjo Farič, tovarnar, Maribor,
Kralja Petra trg št. 9, Magdalen-sko predmestje.
(Poprej na Pobrežju.)

Priporočam vsake vrste klobase, svinjsko gnjat, pravo svinjsko mast, in svežo slanino.
Rudolf Welle
tvoriška prekajevalnica in klobasičarna
Krčevina pri Mariboru.

A. Stadler & V. Tratnik, Ljubljana
Sv. Petra cesta številka 25. — Vhod skozi vežo.
Priporočata svojo zalogo
z galanterijskim in mešanim blagom na drobno in debelo.
Vedno v zalogi vsako barvni svileni in krep papir. Največja zaloga morskih kopalnih gob vsake velikosti.

Članski prispevki in podpore Narodno-socijalne Zveze.

I. razred. — Članarina 1 k na teden. — Podpore:

II. razred. — Članarina 2 k na teden. — Podpore:

III. razred. — Članarina 3 k na teden. — Podpore:

Članstvo	nad 1/2 leta	nad 2 leti	nad 3 leta
V boleznih	10 tednov po 20 k	10 tednov po 25 k	10 tednov po 30 k
V brezposelnosti	nad 1 leto 5 ted. po 40 k	5 tednov po 45 k	6 tednov po 50 k
Porodnice	—	4 ted. po 20 k	—
Pogrebščine	—	enkrat 150 k	enkrat 200 k

Članstvo	nad 1/2 leta	nad 2 leti	nad 3 leta
V boleznih	10 tednov po 40 k	10 tednov po 45 k	10 tednov po 60 k
V brezposelnosti	nad 1 leto 5 ted. po 45 k	5 tednov po 55 k	6 tednov po 60 k
Porodnice	—	4 ted. po 40 k	—
Pogrebščina	—	enkrat 250 k	enkrat 300 k

Članstvo	nad 1/2 leta	nad 2 leti	nad 3 leta
V boleznih	12 tednov po 50 k	10 tednov po 55 k	10 tednov po 80 k
V brezposelnosti	nad 1 leto 5 ted. po 60 k	10 tednov po 65 k	10 tednov po 70 k
Porodnica	—	4 tedne po 50 k	7 tednov po 50 k
Pogrebščina	—	enkrat 350 k	enkrat 400 k

NSZ. ima svoje društvene prostore v Narodnem domu v Ljubljani (I. nadstropje, desno). Uradne ure so vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 4. ure do 7. ure zvečer. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 11. ure dopoldne. Tam lahko dobi vsakdo vsa nadaljna pojasnila. Za pisma je naslov: „Narodno-socijalna Zveza“ v Ljubljani, Telefon št. 77.